

XIV EVROPSKA SMOTRA SRPSKOG FOLKLORA

POBEDNICI BEZ POBEĐENIH

Temišvar lep i sunčan, sa kišovitim intervalima. Centar srpske dijasporne, culture, lepote, mladosti, pesme, igre, nošnji, prelepih boja. I bogu se sve dopalo, kao i ljudima pa kiša nije padala, za vreme defilea učesnika i svečanog otvaranja. Ovog puta je bilo izuzetno svečano, jer su pored rumunskih zvaničnika prisustvovali i srpski ministar za dijasporu Srđan Srećković, državni sekretar u istom ministarstvu Miodrag

gradonačelnika Temišvara. Impozantan skup, na kome su domaćini uputili nedvosmislene poruke prijateljstva i divljenja onim što vide pred sobom, i očekivanjima od nastupa, verovali ili ne u gradskoj Operi. Predstavnici Republike Srbije su dostojanstveno pozdravili skup, jezgrovito i istinito govoreći o naporima koje država čini kako bi dijaspora konačno dobila svoj pravi status, mesto koje zaslužuje u svakom pogledu.

Jakšić, generalni konzul Srbije u Temišvaru Dragomir Radenković, te izaslanik predsed-

nika Borisa Tadića, Mladen Đorđević.

Manifestaciju koja je prvi put održana u Rumuniji, otvorio je Dr Slavomir Gvozdenović, predsednik Saveza Srba u ovoj susednoj i tradicionalno prijateljskoj zemlji. Zatim su se biranim rečima obratili učesnicima, bilo ih je više od 2000, iz čak 33 društva koja su se takmičila, i još desetak koja su imala revijalne nastupe, državni sekretar pri departmanu za međuetničke odnose Atila Marko i Adrian Orza, zamenik

Ministar Srećković je rekao da novi Zakon o dijaspori, čiji je nacrt i rađen na osnovu potreba dijasporne, a nakon javne rasprave uvažena su sva mišljenja dijasporne, je pred Skupštinom Srbije. Ministar je izrazio svoje iskreno zadovoljstvo onim što vidi i što je privuklo i veliku pažnju Temišvaraca.

Temišvar je grad velike istorijske prošlosti i još veće kulture. U njemu se na najbolji način susreću istok i zapad, narodi i civilizacije. U ovom gradu su naši preci bili utemeljivači, graditelji, prosvetari, vojskovođe, zanatlije, trgovci. U Temišvaru su živeli, školovali se, na kraće i duže vreme boravili i stvarali najveći srpski umovi, kao što su Dositej, Vuk, Branko Radičević, Đura Jakšić, Miloš Crnjanski. Oni čija imena danas nose mnoga kulturno umetnička društva u dijaspori.

Najzapadniji grad Rumunije ostao je duhovni i kulturni centar Srba sa ovih prostora. Danas je to bio srpski kulturni centar Evrope.

Sliku oslikanu najlepšim bojama, dao je Mališa Ilić predsednika Saveza Srba u Austriji. Reče da ga je neko natučajući srpski upitao šta se to danas događa. Odgovorio je srpske narodne igre. Pitanje je usledilo, da li je to srpski balet možda, kada se održava u Operi? Mališa je rekao jeste, samo se ovaj balet igra srcem.

I eto, u 16 časova počeo je srpski balet u

temišvarskoj Operi. Zgrada Opere je lepa, sala prekrasna. Nastupi slobodno se može reći profesionalni. Za neke, koristimo diskreciono pravo da ih ne pomenemo, veličanstveni, spektakularni, neponovljivi, ko iz ruskih bajki. Lepa mladost divnih boja, muzike i igre. Pojedini nastupi, imali su takve vokalne deonice, da su i zaslužili nastup u operi. Pomisli li neko da je ovo novinarsko ulepšavanje, prevario se. Pisac bi ovo lepše opisao. Ni jednom gradu na svetu ne bi danas sve ovo ovako pristajalo kao Temišvaru. Mogli ste osetiti, uz vetar, kako prolaze seni Srba koji su na ovim prostorima, nekada živeli, a kiša, više su to suze radosnice nego li kiša. I onda nakon kiše duga, dupla, prelepa. Ako je to neki znak, idu bolji dani.

Šta reći o nastupima. Najgore je što uvek postoji neki stručni žiri, koji ima nezahvalan zadatak. Uvaženi članovi žirija, kojima ne prokne ni jedan pogrešan korak, ili odvezani opanak, pala šubara, smaknuta čarapa, nemilosrdno umanjuje poene. I sve što uvežbavate mesecima, kao da je pobeda najvažnija, a mnogi to tako i shvataju, rasprši se u nepovrat.

UČESNICI:

Rumunija: KUD „Plavi delija“ - Veliki Senpetar, KUD „Sv. Sava“ Veliki Semikluš,

Slovenija: KUD „Brdo“ – Kranj, „Sv. Sava“ - Kranj, SKUD „Vidovdan“ i KUD „Mladost“ –Ljubljana,

Nemačka: SKD „Sv. Sava“ i SHKD „Morava“ Štuttgart, UFA „Jedinstvo“- Isenburg, SKD „Karađorđević“ –Rojtlingen, SKD „Sloga –Manhajm, KUD „Borac“ – Solingen, SKC „P.P.Njegoš-N.Tesla“ Švebiš Gmind, FA „V.St. Karadžić – Braća Grim“- Berlin, KUD „Srbija“ –Dortmund, SNKSK „Sloga“ –Štuttgart,

Švajcarska: SFD „Homolje“ -Gosau, HMD „Izvor“ -St. Galen, KUD „D.R. Kikac“- Bazel, KUD „Kolo“ Baden, KUD „Mladost“ -Netštal, FMD „Kolo“ Nojhauzen, SKUD „V. St. Karadžić“ –Šenenverd, KUD „V. ST. Karadžić“ -Roršah

Mađarska: KUD „Iovra“, KUD „Banat“ – Deska,

Austrija: KUD „Branko Radičević“, SKUD „Karađorđe“ i KUD „Stevan Mokranjac“ Beč, „Knez Lazar“ Gmunden

Hrvatska: KUD „Đoko Patković“ Bobota, ANI „Vukovar“, KUD „B. Radičević“ -Darda

Kao da ti isti mladići i devojke, nisu sve to na probama, bar sto puta izveli bolje.

Onda stižete do onog najlepšeg u celoj priči. A to su ljudi bez kojih sve to nebi bilo. Neko će pomisliti sponzori. Onaj ko se više decenija intenzivno druži sa dijasporom, kazaće vam pravu istinu. To su ljudi koji na uštrb svog slobodnog vremena, druženja sa najmilijima, svojih materijalnih sredstava i najviše živaca, čine sve da se ljudi okupljaju, druže takmiče i ne zaborave ko su i odakle su. To je uvek neki Petko, Ljuba, Mića, Slobodan, Dobrica, Isidor, Milan, Joca... Ne kažemo to su, jer ovo su stvarni ljudi, koji ni danas posle četiri decenije, ne pomišljaju da se povuku u neke zaslužene penzionerske dane, prezimena nema, jer su svi isti. Ko se jednom uhvati u kolo ne napušta ga.

Dijaspora je čudo. Srpstvo se najbolje čuva tamo daleko. Nije više kraj mora, sada je po belom svetu.